

Juridiskās profesijas - Kipra

Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [el](#).

Juridiskās profesijas — ievads

Advokāta profesija — ievads

Advokāta profesiju Kipras Republikā (*Κυπριακή Δημοκρατία*) reglamentē Advokatūras likuma (*Ο περί Δικηγόρων Νόμος*) (ar turpmākiem grozījumiem) 2. nodaļas noteikumi.

Saskaņā ar Advokatūras likuma noteikumiem ar advokāta praksi var nodarboties personas, kas:

- ieguvušas jurista grādu vai diplomu, kuru atzīst Tieslietu padome (*Νομικό Συμβούλιο*),
- vienu gadu nostrādājušas advokātu firmā, kurā vismaz vienam advokātam attiecīgajā laikā ir vismaz piecu gadu praktiskā darba pieredze;
- nokārtojušas eksāmenus, ko rīko vai uzrauga Tieslietu padome.

Citas saistītas profesijas

Kiprā nav saistītu profesiju, piemēram, notāra profesijas. Visus ar tiesību aktiem saistītos jautājumus uzskata par juridiskiem jautājumiem, un saskaņā ar attiecīgajiem likumiem praktizēt atļauts tikai Kipras Advokātu apvienības (*Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος*) biedriem. Pensionēti advokāti var turpināt darbu kā iekšējie juridiskie konsultanti advokātu firmās un citās organizācijās.

Par saistītu profesiju var uzskatīt advokāta palīga (*δικηγορικοί υπάλληλοι*) profesiju, ko reglamentē atsevišķi tiesību akti. Personai, kas vēlas kļūt par advokāta palīgu, jāiegūst vidusskolas izglītība, vismaz sešus mēnešus bez pārtraukuma jānostrādā advokātu firmā, jābūt ar nevainojamu reputāciju un jāiesniedz pieteikums tās apgabaltiesas kancelejā, kuras teritorijā atrodas advokātu firma, kurā pretendents strādā.

Prokurori (Δημόσιοι Κατηγοροί)

Organizācija

Vispārīga informācija

Kipras Republikas ģenerālprokurors (*Γενικός Εισαγγελέας*) ir valsts tieslietu padomnieks, kas vienlaikus vada Ģenerālprokuratūru (*Νομική Υπηρεσία*) un pilda valsts prokuratūras direktora (*Υπευθύνου της Υπηρεσίας Διαχείρισης Ποινικών Υποθέσεων*) pienākumus.

Ģenerālprokuratūrā, kuras priekšgalā ir ģenerālprokurors, strādā advokāti, no kuriem daži ir specializējušies krimināltiesībās un vada asīzes tiesās izskatāmās lietas. Ģenerālprokurors ir informēts par visām lietām un dod attiecīgus norādījumus.

Prokuroru pienākumus pilda ne vien Ģenerālprokuratūras amatpersonas, bet arī Kipras Policijas (*Αστυνομική Δύναμη Κύπρου*) darbinieki, kas ir ieguvuši jurista grādu un kvalifikāciju, kura dod tiesības nodarboties ar advokāta praksi. Lai gan šie speciālisti ir policijas virsnieki, pildot prokuroru pienākumus, tie ir pakļauti un atskaitās ģenerālprokuroram. Attiecībā uz šo personu darbību ģenerālprokuroram ir tādas pašas pilnvaras kā attiecībā uz Ģenerālprokuratūras amatpersonu darbību.

Izņēmuma gadījumos ģenerālprokuroram ir tiesības īpašu lietu vadīšanai norīkot ievērojamus praktizējošus advokātus.

Prokuroru loma un pienākumi

Krimināllietu apgabaltiesu apsūdzības dienestus (*Κατηγορούσα Αρχή*) vada policijas kriminālvajāšanas nodaļu advokāti (juristi), bet īpašos gadījumos kriminālvajāšanu var uzticēt Ģenerālprokuratūras amatpersonām. Asīzes tiesu apsūdzības dienestus vada Ģenerālprokuratūras advokāti. Neatkarīgi no tā, kas tās vada, visas apsūdzības iestādes ir pakļautas ģenerālprokuroram, kurš vienmēr var iejaukties un attiecīgos gadījumos izbeigt kriminālprocesu.

Ģenerālprokuratūru vada ģenerālprokurors, kam palīdz ģenerālprokurora vietnieks (*Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας*), kuram seko valsts prokurori (*Εισαγγελείς της Δημοκρατίας*), vecākie valsts advokāti (*Ανώτεροι Δικηγόροι της Δημοκρατίας*) un valsts advokāti (*Δικηγόροι της Δημοκρατίας*). Viens no valsts prokuroriem, kas arī ir pakļauts ģenerālprokuroram, vada Krimināllietu nodaļu (*Τμήμα Ποινικού Δικαίου*).

Lietas izskata mutiskā tiesas procesā. Vispirms apsūdzības dienests iepazīstina tiesu ar apsūdzības pierādījumiem, tad seko apsūdzības liecinieku nopratināšana, nopratināšana jautājumu krustugunīs un atkārtota nopratināšana. Pēc visu apsūdzības liecinieku nopratināšanas tiesa lemj, vai apsūdzības dienests ir sagatavojis *prima facie* (pirmšķietamības) lietu. Ja lēmums ir pozitīvs, tiesa aicina apsūdzēto sniegt oficiālu paziņojumu tiesai, paskaidrojot, ka apsūdzētais var uzaicināt lieciniekus un liecināt, nododot zvērestu — tādā gadījumā apsūdzības dienests veic apsūdzētā liecinieku un apsūdzētā nopratināšanu jautājumu krustugunīs. Apsūdzētais var sniegt arī ar zvērestu neapliecinātu paziņojumu — tādā gadījumā nopratināšana jautājumu krustugunīs nenotiek.

Pēc lietas izskatīšanas tiesa pieņem spriedumu. Ja spriedums ir attaisnojošs, apsūdzēto attaisno un atbrīvo. Notiesājoša sprieduma gadījumā aizstāvībai tiek dota iespēja lūgt sodu samazināt, un procesa beigās tiesa piespriež atbilstošu sodu.

Tiesneši

Organizācija

Tiesu organizācija Kīprā ir ļoti vienkārša.

Augstākā tiesa (Ανώτατο Δικαστήριο)

Augstāko tiesu izveidoja saskaņā ar 1964. gada Tieslietu administrācijas likuma (Likums Nr. 33/1964) noteikumiem (Citi noteikumi) (*Ο περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλοι Διατάξεις) Νόμος του 1964*) pēc tam, kad no amata bija atkāpies gan Augstākās tiesas, gan Augstākās Konstitucionālās tiesas (*Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο*) priekšsēdētājs, tādējādi faktiski atlaižot abas minētās tiesas, jo valsts iestāžu pārstāvji no turku kopienas nepiedalījās sēdēs un neatbalstīja apstiprināmos lēmumus.

Augstākās tiesas locekļus ieceļ Kipras prezidents. Pašlaik Augstākajā tiesā ir trīspadsmit locekļi, no kuriem viens ir priekšsēdētājs. Augstākās tiesas locekļu amatā var iecelt personas ar nevainojamu reputāciju un vismaz divpadsmit gadu ilgu veiksmīgu profesionālo pieredzi advokāta darbā.

Asīzes tiesas (Κακουρυγοδικεία)

Asīzes tiesa ir Kipras augstākā pirmās instances krimināllietu tiesa, kas izskata lietas trīs tiesnešu — priekšsēdētāja, vecākā apgabaltiesneša un apgabaltiesneša — sastāvā. Asīzes tiesas locekļus uz divu gadu pilnvaru termiņu ieceļ Augstākā tiesa no apgabaltiesas priekšsēdētāju, vecāko apgabaltiesnešu un apgabaltiesnešu vidus.

Apgabaltiesas (Επαρχιακά Δικαστήρια)

Katrā Kipras provincē ir apgabaltiesa ar neierobežotu jurisdikciju, izņemot Augstākās tiesas un turpmāk minēto specializēto tiesu jurisdikcijā esošos jautājumus. Apgabaltiesās lietas izskata apgabaltiesu priekšsēdētāji, vecākie apgabaltiesneši un apgabaltiesneši. Apgabaltiesu tiesnešus ieceļ, pārceļ un paaugstina amatā Augstākā tiesa.

Ģimenes tiesas (Οικογενειακά Δικαστήρια)

Saskaņā ar Likumu par ģimenes tiesām (Likums Nr. 23/90) (*Ο περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμος*) izveidoto ģimenes tiesu sastāvā ir trīs juridiski izglītoti locekļi (priekšsēdētājs un divi tiesneši), kas pirms iecelšanas amatā bijuši veiksmīgi praktizējoši juristi.

Nomas pārraudzības tiesas (Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων)

Šīs specializētās tiesas sastāvā ir trīs locekļi — priekšsēdētājs un divi piesēdētāji. Priekšsēdētājam jābūt juristam ar vismaz tikpat ilgu veiksmīgu juridisko praksi kā personām, ko ieceļ apgabaltiesešu amatā.

Darba strīdu tiesas (Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών)

Tāpat kā nomas pārraudzības tiesā, arī darba strīdu tiesā ir trīs locekļi — priekšsēdētājs un divi piesēdētāji. Priekšsēdētājam jābūt juristam, kas pirms iecelšanas tiesneša amatā piecus gadus bijis praktizējošs jurists.

Militārā tiesa (Στρατιωτικό Ποινικό Δικαστήριο)

Pēdējā specializētā tiesa ir militārā tiesa, ko vada jurists ar nevainojamu reputāciju, kura kvalifikācija, stājoties amatā, atbilst apgabaltiesešu kvalifikācijas prasībām. Militārās tiesas priekšsēdētājam jābūt armijas virsniekam, kam ir vismaz pulkveža dienesta pakāpe. Militārās tiesas piesēdētājiem jābūt profesionāliem armijas virsniekiem.

Direktorijs (Ευρετήριο)

Augstākās tiesas tīmekļa vietnē ir direktorijs, kurā atrodama vispārīga informācija par Kipras tiesām.

Loma un pienākumi

Augstākā tiesa

Augstākā tiesa Kiprā ir apelācijas tiesa, kas izskata visus pārsūdzētos zemāku instanču tiesu spriedumus, un pirmās instances tiesa, kas izskata dažādas lietas, piemēram, administratīvās un jūras lietas. Tā izdod arī *certiorari*, *mandamus* un citus rīkojumus, uzrauga visas Kipras zemāko instanču tiesas, lai nodrošinātu to netraucētu darbību, un veic tiesnešu korpusa disciplināro uzraudzību.

Asīzes tiesas

Asīzes tiesas ir pirmās instances tiesas, kuru jurisdikcijā ir visi saskaņā ar Kriminālkodeksu (*Ποινικός Κώδικας*) un citiem likumiem sodāmie likumpārkāpumi (izņemot dažus īpaši smagus noziegumus), kuri izdarīti Kipras teritorijā vai Suverēno bāzu teritorijas Kipras daļās un kuros kā likumpārkāpēji vai cietušie iesaistīti Kipras pilsoņi, vai citās valstīs laikā, kad apsūdzētais ir atradies Kipras valsts dienestā, vai uz kuģa vai lidmašīnā Kipras teritorijā, vai likumā paredzētās citās vietās un citos apstākļos.

Apgabaltiesas

Apgabaltiesu priekšsēdētāji pirmajā instancē pieņem lēmumus visās lietās, kurās attiecīgajai tiesai ir vietējā jurisdikcija.

Vecākie apgabaltiesneši un apgabaltiesneši pieņem lēmumus visās lietās (ar dažiem izņēmumiem), kurās prasības summa vai strīdus priekšmeta vērtība nepārsniedz EUR 500 000,00, ja lietu izskata vecākais apgabaltiesnesis, un EUR 100 000,00, ja lieta uzticēta apgabaltiesnesim.

Apgabaltiesu kriminālajā jurisdikcijā ir visi likumpārkāpumi, kuri izdarīti tiesas apgabala teritorijā un ir sodāmi ar ieslodzījumu līdz pieciem gadiem vai ar naudas sodu līdz EUR 50 000,00 un/vai abējādi, un kuru gadījumā tiesas noteiktā kompensācija cietušajiem nepārsniedz EUR 6000,00.

Visus apgabaltiesu spriedumus krimināllietās un civillietās var neierobežoti pārsūdzēt Augstākajā tiesā.

Specializētās tiesas

Ģimenes tiesu jurisdikcijā ir gandrīz visi laulības strīdi. Nomas pārraudzības tiesu jurisdikcijā ir vienīgi strīdi par nomas pārraudzību pakļautām ēkām. Darba strīdu tiesas jurisdikcija aptver tikai darba devēju un darba ņēmēju attiecības, jo īpaši iespējamās nepamatotas atļaišanas gadījumos. Militārās tiesas jurisdikcijā ir krimināllietas, kurās iesaistīti Nacionālās gvardes (*Εθνική Φρουρά*) locekļi vai pārkāpti Nacionālās gvardes noteikumi.

Visus minēto tiesu spriedumus var pārsūdzēt Augstākajā tiesā.

Juridisko profesiju organizācija — advokāti (Δικηγόποι)

Kiprā ir vispārpieņemta juridisko pakalpojumu sniegšanas sistēma, saskaņā ar kuru visus juridisko pakalpojumu sniedzējus sauc par advokātiem neatkarīgi no tā, kurā valstī tie studējuši, un neatkarīgi no grāda, kas tiem piešķirts, pabeidzot jurisprudences studijas.

Internetā ir juristu direktorijs — advokātiem un tiesnešiem tas pieejams bez maksas, bet pārējiem lietotājiem par piekļuvi jāmaksā.

Juridiskās datubāzes

[Kīpras Juridiskajā portālā](#) ir atrodami tiesību akti, judikatūra un noteikumi, kas advokātiem, tiesnešiem un valdības departamentiem ir pieejami bez maksas. Pārējiem lietotājiem par piekļuvi šai vietnei jāmaksā. [CyLaw](#) tīmekļa vietnē atrodami tiesu spriedumi, kam bez maksas var piekļūt ikviens, kas to vēlas.

Advokāti / juridiskie konsultanti (Νομικοί Σύμβουλοι)

Advokātu / juridisko konsultantu prakse ir organizēta saskaņā ar vispārpieņemtu sistēmu.

Notāri (Συμβολαιογράφοι)

Notāra profesijas Kiprā nav. Darbs, ko parasti veic notāri, Kiprā ir uzticēts advokātiem.

Citas juridiskās profesijas

Kiprā ar jurista profesiju ir saistītas turpmāk aprakstītās profesijas.

Sekretāri (Πρωτοκολλητές)

Sekretāri, kurus ieceļ Augstākā tiesa, ir tiesas amatpersonas — parasti tie ir juridiski izglītoti advokāti. Sekretāri pilda konkrētus, attiecīgus tiesību aktos paredzētus pienākumus. Galvenais sekretārs, ko ieceļ Augstākā tiesa, vada tiesas personālu un atbild par personāla vispārējo uzraudzību.

Tiesu izpildītāji

Kiprā ir divu veidu tiesu izpildītāji — privātā sektora tiesu izpildītāji, kuru pilnvaras aprobežojas ar dažādu tiesas dokumentu nodošanu, un tiesu izpildītāji, kuri strādā tiesā un kuru galvenais pienākums ir tiesas spriedumu izpildes nodrošināšana.

Advokātu palīgi (Δικηγορικοί Υπάλληλοι)

Par advokāta palīgu var kļūt persona, kas vismaz sešus mēnešus nostrādājusi advokātu firmā un iesniegusi pieteikumu tās apgabaltiesas kancelejā, kuras teritorijā atrodas advokātu firma, kurā pretendents strādā.

Saites

[Generālprokuratūra](#)

[Augstākā tiesa](#)

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 31/10/2019